

سیما علی علیه السلام

بہر روایت اہل سنت

ترجمہ: علی والسنة

تحقیق: نجم الدین شریف عسکری

تالیف: علامہ سید ہاشم بحرانی

ترجمہ: محمد امینی

تعلیقات از: دکتر سید حسن افتخارزادہ

مقدمه ناشر

چندان که به مدح او سرودیم
یک نکته ز صد نگفته بودیم^۱

با وجود این که چهره راستین امیرالمؤمنین علیه الصلاة والسلام را منحصرأ خدا و پیامبرش می شناسند و فضل آن حضرت، قابل احصاء و احاطه نیست^۳ و رسول اکرم نیز تمامی آن مناقب را به جهت عدم ظرفیت و خوف افراط امت، بازگو نفرموده اند^۴ و از میان قلیل مکارمی هم که فرموده اند، نیمی را دشمنان آن حضرت از سر حسادت و نیم دیگر را دوستان به علت خوف و تقیه کتمان داشته اند^۵ ولی اندک فضایلی که از آن

۱. میرزا حبیب خراسانی

۲. «عن رسول الله ﷺ: يا علي عليه السلام... ما عرفك خلقٌ مغرقتك غيبر الله و غيبري.» بحار الأنوار، ج ۳۹،

ص ۸۴

۳. رجوع کنید به همین کتاب، روایت شماره ۱ و ۲.

۴. رجوع کنید به همین کتاب، روایت شماره ۸.

۵. اشاره به کتاب الامامة خليل بن احمد: كيف امدح من كتم اغدائه فضائله حسداً و اجبانه خوفاً فظهر ما بين الكتمانين ما ملئت خافقين. به نقل از کتاب محمد بن جعفر المراغي که نجاشي آن را نقل کرده است. ابو عبد الرحمن خليل بن احمد البصري القراهيدي الأزدي از علمای امامیه است که شيخ صدوق در کتاب خصال خویش از وی نقل کرده است (باب ۲۹ / ۱۰۴ و باب ۳۰ / ۱۰۷ و بسیاری ديگر) نقد الرجال تفرشي، ج ۲، ص ۲۰۲ و جامع الرواة الأردبیلی، ج ۱، ص ۲۹۸ وی را این چنین معرفی کرده اند: از

میان به ما رسیده است، بدان اندازه است که صدها هزار ورق از متون و آثار دانشمندان اسلامی را به خود اختصاص داده است.^۱ هدف مقدس و مقصد پاکی که بزرگان ما را بر آن داشته است تا فضایل و مناقب علی علیه السلام را در حد مقدور گردآورند، غیر از ایجاد مقدمات معرفت نسبت به مقام والای امامت، دفاع از حریم ولایت در برابر خصومت و جحود و انکار خفاش صفتانه‌ای است که برخی از نویسندگان گذشته و حال اهل سنت بدان گرفتار آمده‌اند، تا بدان جا که در برابر زبان زد و تواتر روایات «باب مدینه علم» بودن امیرالمؤمنین در کتب عامه، ادعای اعلم صحابه بودن خلیفه اول و ثانی را می‌نمایند^۲ و در مقابل نقل حدیث «ثقلین» به وسیله نزدیک به ۲۰۰ تن از روایان و علما و حفاظ اهل سنت، آن را از جمله مناکیر می‌شمرند^۳ و در برابر قطعیت روایی و بداهت تاریخی «أول من أسلم» بودن امیرالمؤمنین، جسورانه آن را انکار می‌کنند^۴ و در مقابل روایات کثیر التواتر عامه و خاصه درباره فرجام نیک دوستان علی علیه السلام و سرانجام سخت دشمنان آن حضرت به جعل حدیث پرداخته، حب و بغض دیگران را جایگزین می‌سازند^۵ و ...

یکی از دانشمندان بزرگی که سهمی سترگ در این جهاد عظیم دارد و به حق، از پاسداران حریم ثقلین و به ویژه از حامیان مرز ولایت شمرده می‌شود، علامه بزرگوار و محدث عالی قدر و مفسر کبیر، «سید هاشم بحرانی» (مؤلف این کتاب) است. او که

---

۱. بهترین مردم در ادبیات عرب بود و قول وی حجت است و علم عروض در ادبیات عرب را اختراع کرد و فضل وی مشهورتر از آن است که بیان شود او مذهب امامیه را داشت. وی در حدود سال ۱۰۰ به دنیا آمد و سال وفات وی ۱۶۰ و اصح آن ۱۷۰ یا ۱۷۵ بوده است.

۱. «ابن شهر آشوب» در مقدمه مناقب خویش گوید: «هم‌اکنون که این کتاب را می‌نویسم، ۱۰۰۰ کتاب مناقب درباره امیرالمؤمنین نگاشته شده است»، ابن شهر آشوب از عالمان شیعی قرن هجری است.
۲. الفصل فی الملل و النحل (ابن حزم)، ج ۴، ص ۱۳۶ به نقل از الغدیر، ج ۳، ص ۹۵.
۳. خلاصة العیقات، ج ۲، ص ۱۰، به نقل از التاریخ الصغیر (بخاری).
۴. البدایة و النهایة (ابن کثیر)، ج ۷، ص ۳۳۴، به نقل از الغدیر، ج ۳، ص ۲۱۹.
۵. الغدیر، ج ۵، صص ۲۹۷ - ۳۳۲، سلسله الموضوعات.

بیش از نیمی از آثار چهل‌گانه‌اش، اختصاص به اثبات حَقانیت اهل بیت علیهم‌السلام و شناساندن مناقب و مکارم و مقامات آنان و دفاع از حقوق ایشان دارد، در این زمینه بالاترین حد گردآوری و بیشترین حجم مدارک و مطالب را به رشته تحریر درآورده است و علاوه بر همه این‌ها، مؤلف «تفسیر برهان» نیز هست.

اثری که پیش رو دارید، ترجمه‌ای دقیق از یکی از آثار آن بزرگ‌مرد به نام «علی و السُّنَّة» است که در کتب قدیم، از آن به «مناقب امیرالمؤمنین» نیز تعبیر کرده‌اند. این کتاب، علاوه بر ترجمه، با تحقیق و مدرک‌یابی دانشمند فقید، «نجم‌الدین شریف عسکری» و با افزوده‌ها و توضیحاتی از «دکتر سید حسن افتخارزاده» و فهرسی فنی نیز همراه می‌باشد که مجموعاً به صورتی قابل استفاده‌تر و مقبول‌تر درآمده است. در آغاز کتاب پیشگفتاری در زندگانی مؤلف (سید هاشم بحرانی) آمده است. آن‌گاه متن کتاب که حاوی ۲۹۳ حدیث در مناقب امیرالمؤمنین علیه‌السلام به نقل اهل سنت می‌باشد قرار داده شده است. در متن کتاب، عربی روایات همراه با اعراب نیز آورده شده تا استفاده از کتاب، افزون‌تر گردد.

احادیث با شماره از هم جداگشته و در ذیل هر حدیث توضیحات و پی‌نوشت‌های مربوط آورده شده‌اند.

توضیحات و تعلیقات افزوده شده بر کتاب، دو بخش‌اند، قسمتی مربوط به دانشمند محترم آقای دکتر سید حسن افتخارزاده سبزواری است که توضیح دهنده مفاهیم غامض آن روایات می‌باشند و قسمت دیگر توضیحاتی درباره معرفی منبع روایت و راوی حدیث، مدارک روایت و... را در برمی‌گیرد، که تحقیق دانشمند فرزانه آقای نجم‌الدین مشتاق عسکری است که هریک به نام ایشان مشخص می‌شوند.

در پایان کتاب، جهت استفاده سهل‌تر علاقمندان، فهرس متعددی تهیه شده است که هریک در جای خویش، لازم به نظر می‌رسند:

- فهرست موضوعی روایات، که خودبخش عظیمی از مفاهیم اعتقادی را شامل می‌شود و در سه بخش تهیه شده است.